

¿Parlar o pensar?

JOAN BARRIL

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 24.06.08

Pregunta que em fa la gent que no em coneix quan vaig pel món. "¿Què vol dir vostè quan afirma que és català?" I em trobo responent-li que el català és una llengua petita en la qual parlo, estimo i escric. Així que ho dic, crec que és molt poc. Comparteixo el meu color de pell amb un turc, un gal·lec o un polonès. I, no obstant, la llengua m'identifica i em sento identificat per la llengua. L'ensenyo als meus fills i comparteixo amb ells bromes i errors. ¿Quines coses més faig amb aquesta llengua? Poc més. Quan escolto òpera, l'escolto en italià o en alemany. Canto cançons dels Beatles en anglès i tangos, en lunfardo. I posats a llegir Cervantes, prefereixo la versió original en castellà que qualsevol traducció. En la meua vida quotidiana faig servir indistintament la llengua del meu interlocutor, contravenint les instruccions oficials que em recorden que la mort del català vindrà pel lampista equatorià o per la cambrera colombiana.

Crec que puc afirmar, doncs, que sóc un ciutadà relativament còmode per a les meves altres llengües veïnes. Ni imposito ni m'agrada imposar. Sento una enorme curiositat per la forma en què s'expressen la gent del món i, encara que no ho entengui, m'agrada sentir parlar en euskera, en inuit o en aimara sense necessitat de ser filòleg. M'agrada, simplement, perquè darrere de cada llengua hi ha un món al qual no pertanyo, però sense el qual el meu món ja no seria el mateix. Quan es té aquesta curiositat lingüística és evident que no es pretén imposar res. Però tampoc m'agrada que em menteixin. Perquè el respecte per la forma d'expressió es perd quan el fons és una falsedat. Tot i així, parlem.

I en aquestes arriben uns intel·lectuals, és a dir, unes persones que fan el mateix ús que jo del pensament i de la paraula parlada i escrita i em firmen un manifest en favor d'una llengua comuna. A mi també m'agraden les llengües comunes, perquè haurien de servir per entendre'ns i per respectar-nos. Potser per això em va agradar en el seu dia estudiar llatí, fins i tot sabent que era una llengua morta. Però en la suposada bona intenció dels firmants del manifest hi ha alguna cosa que m'estranya. Estem parlant de la magnífica llengua castellana, que també és la meua llengua, però no solament, sinó també. El castellà no corre perill, ara com ara, de desaparèixer. Però aquells intel·lectuals firmants no volen veure el peix gros que es menja el petit. El que pretenen, incomprensiblement, és que aquella llengua comuna acabi amb les més petites adduint una falsedat digna de millor causa. Mentre que el dominicà Junot Díaz acaba de guanyar el Premi Pulitzer 2008 de literatura amb una novel·la escrita en anglès i traduïda a l'spanglish, i el guardó ha estat celebrat ingènuament com un triomf del mestissatge lingüístic, aquí les llengües peninsulars són objecte de befa.

Perquè ¿com es pot entendre si no com una simple befa que el català posi en perill el castellà? El lacrimogen argument de la immersió lingüística que deixarà els pobres nens sense el dret al castellà no s'aguanta més que per als inventors de conjures. Però no hi fa res. Que segueixin tots amb les seves necieses. Els buròcrates catalans, amb la quimera de fer viva una llengua a cop de decret. I els intel·lectuals hispans, pensant-se que ridiculitzant el català i expulsant-lo de les lleis se sentiran més feliços. ¡Quina pena de política! ¡I quina pena d'intel·lectuals incapaços d'anar, veure, dubtar i estimar!